

ОСОБИСТА БІБЛІОТЕКА ЮЛІАНА МЕДВЕЦЬКОГО У ФОНДІ ЛЬВІВСЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ НАУКОВОЇ БІБЛІОТЕКИ УКРАЇНИ імені В. СТЕФАНІКА

Ольга Греськів

*молодший науковий співробітник відділу бібліотекознавства
ЛННБ України ім. В. Стефаніка*

Розглянуто склад та історичну долю книжкового зібрання відомого геолога і мінералога, засновника української геологічної науки в Галичині, першого ректора-українця Львівської політехнічної школи, громадського діяча Юліана Медвецького. Виявлено ознаки, за якими можна повністю реконструювати збірку. Узагальнено наукову та історико-культурну цінність цієї книгозбірні.

Ключові слова: *Юліан Медвецький, геолог, зібрання, особиста бібліотека, автограф, дарчий напис, штамп, взірць почерку, ретроспективний фонд ЛННБ України ім. В. Стефаніка.*

The composition and historical destiny of the book collection of the famous geologist and mineralogist, founder of the Ukrainian geological science in Galicia, the first ukrainian rector Lviv Polytechnic School, public figure — Julian Medvetskyi are considered. Revealed signs by which it is possible to completely reconstruct this assembly. The scientific, historical and cultural value of this private library is generalized.

Keywords: *Julian Medvetskyi, geologist, collection, private library, autograph, gift inscription, stamp, pattern of handwriting, retrospective fund of the Vasyly Stefanyk National Scientific Library of Ukraine in Lviv.*

Збереження книжкової спадщини народу є важливим елементом формування й утвердження соціокультурного підґрунтя модерної української нації. Дослідження історії формування та побутування книжкових зібрань, інформування про їх наявність, висвітлення їх складу й змісту виконують бібліотеки, які сьогодні є власниками історико-культурних фондів.

З-поміж усіх історично сформованих колекцій і зібрань, якими особливо пишаються національні та наукові книгозбірні, особисті бібліотеки відомих діячів, без сумніву, мають найбільшу історико-культурну, наукову та іншу цінність. Отже, їх виявлення та

реконструкція є необхідною ланкою у збереженні духовного надбання нації.

Оскільки у приватних книжкових зібраннях зосереджена вага документальна база пізнання історії, культури, науки загалом, важлива інформація з життя і розвитку регіону, їх пошук і книгознавчий аналіз дасть можливість залучити до наукового обігу невідомі досі джерела. Розкриття особистих і суспільних причин формування власної книжкової колекції дозволить також відстежити тенденції розвитку не лише окремої наукової чи суспільної сфери, а й книговидавничої справи, бібліотечної практики тощо. Оприлюднення цих відомостей можуть стати неабияким надбанням як для сучасного книгознавства, бібліотекознавства, бібліографознавства, так і для суспільного розвитку в цілому.

На сьогодні чимало наукових розвідок присвячено вивченню складу, змісту й долі особистих бібліотек. На особливу увагу зазначають прижиттєві зібрання відомих українських громадських, культурних діячів і вчених, які зробили помітний внесок в історію нашого народу. Але поза увагою залишаються книжкові зібрання інших діячів, зокрема Юліана Медвецького — відомого геолога та мінералога, засновника української геологічної науки в Галичині, першого ректора-українця Львівської політехнічної школи, громадського діяча.

У низці публікацій, статей та енциклопедичних гасел розкрито основні віхи життєвого шляху та наукові здобутки цієї непересічної особистості. Так, про Юліана Медвецького відразу після його смерті писали: Юліус Дрегер [20], Тадеуш Вишньовський [25], Кирило Студинський [14]. Кілька праць науковій творчості Юліана Медвецького присвятили дослідники радянської доби: Євген Вульчин [5], Софія Зелізна [6], Орест Матковський [10]. Серед польських дослідників варто згадати Збігнева Вуйціка [24]. Далі спадщина українського науковця потрапила в поле зору українських дослідників, зокрема колективу авторів — Георгія Бойка, Романа Лещуха та Йосипа Свинка [1], а також Ренати Самотий [12], Романа Кузьміна [8]. Однак жодна з праць не розкривала питання особистої бібліотеки вченого, яку він формував упродовж життя і заповів Науковому товариству імені Шевченка. Це приватне зібрання у складі бібліотеки НТШ було передано до новоствореної

Львівської філії Бібліотеки АН УРСР. Сьогодні ця особиста книгозбірня, що складається здебільшого з видань у царині геології та мінералогії, а також частково з інших природознавчих дисциплін, зберігається у розпорошеному вигляді у діючому фонді Львівської національної наукової бібліотеки України імені В. Стефаника.

Мета дослідження — реконструювати бібліотеку Юліана Медвецького, а саме: розглянути її історичну долю, виявити ознаки, за якими можна її повністю ідентифікувати, дати їй оцінку у ретроспективі та на сучасному етапі.

Для будь-якого вченого книги є неодмінним атрибутом його життя, повсякденними супровідниками дослідницького шляху. Для Юліана Медвецького вони стали вірними порадиниками та джерелами наукових звершень ще зі студентських років, а по завершенні віку стали цінним історичним джерелом, ілюструючи, зокрема, його фахові пріоритети та наукове оточення.

Юліан Медвецький народився 18 жовтня 1845 р. у родині українців греко-католиків Григорія Медвецького та Софії, з дому Ступницької, що мешкали у Перемишлі [22; 24]. Формування активної громадянської позиції Юліана почалося під час навчання у Перемишльській гімназії (1857–1864), коли він приєднався до організації української молоді «Громада», яку заснував його товариш А. Вахнянин [2, с. 56], і продовжилося у Віденському університеті, куди Юліан вступив на теологічний відділ (1864–1866) [11, арк. 23], а згодом перевівся на філософський (1866–1872). Тут викладачі природничо-математичних студій — відомий австрійський геолог Едуард Зюсс і не менш знаний мінералог Густав Чермак — зацікавили юнака геологією та мінералогією, що суттєво вплинуло на вибір його професії.

У 1866 р. Юліан Медвецький під впливом А. Вахнянина взяв активну участь у створенні Руського товариства «Січ» у Відні [3, с. 10]. Імовірно, завдяки Густаву Чермаку, який обіймав на той час посаду директора цісарсько-королівського Мінералогічного кабінету у Відні, 1868 р. Юліана Медвецького як волонтера запросили до Hof-Mineralien Kabinet. Згодом, 1870 р., він став співробітником цісарсько-королівського Геологічного управління [8, с. 45]. У цей же час, як свідчать документи, Юліан Медвецький став членом «Просвіти» [4, арк. 12-13]. Крім того, брав участь в експедиціях,

в яких здійснював мінералогічні дослідження. В результаті опублікував праці, які стосувалися вивчення окремих порід і мінералів та геології місцевостей.

Через активізацію наукової діяльності Юліан Медвецький навчання в університеті зміг завершити лише наприкінці 1872 р. Проте його зусилля були виправдані. За зібрану в експедиціях колекцію мінералів, представлену на Всесвітній виставці у Відні 1873 р., молодого вченого нагородили Золотою медаллю [23, с. 37]. Цією подією завершився віденський період діяльності Ю. Медвецького.

Львівський період життя і праці Юліана Медвецького розпочався тоді, коли його 1873 р. призначили на посаду професора на нещодавно створену кафедру мінералогії та геології у цісарсько-королівській Технічній академії (згодом — Вища політехнічна школа у Львові), де він читав мінералогію на хіміко-технічному факультеті [19]. Водночас Юліан Медвецький здійснював громадську діяльність, і вже на початку 1874 р. став членом літературного Товариства імені Т. Шевченка (пізніше НТШ) [15, с. 22; 17, с. 30]. Як багаторічного члена «Просвіти», вченого неодноразово висували до керівного органу Товариства. Тоді він уже займав посаду декана хіміко-технічного факультету, і його вперше обрали ректором Вищої політехнічної школи. І якщо до складу виділу «Просвіти» Юліана Медвецького висували тричі, від чого він тактовно відмовлявся [8, с. 47], то посаду ректора Вищої політехнічної школи, на яку його також обирали тричі, науковець обіймав у 1879–1880, 1884–1885, 1887–1888 рр. [21; 23].

Від 1882 р. Юліан Медвецький працював приват-доцентом Львівського університету, де вперше започаткував кафедру геології. На один семестр 1887 р. його обрали професором кафедри мінералогії, цього ж року йому присудили докторський ступінь. Від 1887 р. до 1889 р. він завідував кафедрою мінералогії університету [10, с. 7].

Ю. Медвецький викладав курс петрографії та геології на хімічному, інженерному, будівельному, сільськогосподарському та лісотехнічному факультетах Вищої політехнічної школи у Львові аж до виходу на пенсію, пропрацювавши тридцять п'ять років (1873–1908) [12, с. 211]. Довгий час співпрацював із Львівським університетом.

Його праці, зокрема львівського періоду, були присвячені геологічним дослідженням Північних Карпат, мінералогії і петрографії.

Він вивчав поклади корисних копалин (кальциту, гіпсу, сірки) на Поліссі й Станіславівщині (тепер — Івано-Франківщина). Особливу увагу зосередив на вивченні нафтових родовищ прикарпатського соленосного формування у районах Калуша, Моршина, Трускавця, а також Бохні та Велички в Польщі.

Дослідження соленосного формування району Велички та Бохні, яке зайняло чималий відрізок часу, стало результатом написання дисертаційної роботи та монографії. Юліан Медвецький займався також питанням водозабезпечення Львова. Його геологічні розвідки мали велике значення для промислового розвитку Галичини і принесли йому професійне визнання.

Особисту бібліотеку Юліан Медвецький формував упродовж усього життя і поповнював її здебільшого фаховою науковою літературою. Масову частку друків становлять праці відомих зарубіжних учених, зокрема австрійських геологів і палеонтологів: Мельхіора Ноймайра (Melchior Neumayr) [Дод., 57], Франца Гербіха (нім. Franz Herbig, пол. Franciszek Herbig) [Дод., 45], Віктора Карла Ухліга (Viktor Uhlig) [Дод., 71], Теодора Фукса (Theodor Fuchs) [Дод., 39]; австрійського геоморфолога і фізико-географа угорського походження Фріца Махачека (Fritz Machatschek) [Дод., 56], австрійського геолога й палеонтолога родом з Чехії Франца Ксавера Шаффера (Franz Xaver Schaffer) [Дод., 62], швейцарського геолога німецького походження Арміна Балцера (Armin Richard Baltzer) [Дод., 28]; німецьких геологів: Вільгельма фон Абіха (Otto Wilhelm Hermann von Abich) [Дод., 1, 23], Карла Гюмбеля (Carl Wilhelm Gumbel) [Дод., 42], Альфреда Вільгельма Штельцнера (Alfred Wilhelm Stelzner) [Дод., 67], Артура Даненберга (Arthur Albert Friedrich Dannenberg) [Дод., 35]; геологів й палеонтологів — Фріца Фреха (Fritz Frech) [Дод., 38], Йоганнеса Вальтера (Johannes Walther) [Дод., 73], геолога, мінералога, палеонтолога Карла Фердинанда Петерса (Carl Ferdinand Peters) [Дод., 59], геолога і мінералога Бастіана Шмідта (Bastian Schmid) [Дод., 64]; французьких геологів: професора геології та мінералогії, президента Геологічного товариства Франції Альберта де Лапарана (Albert Auguste Cochon de Lapparent) [Дод., 50, 51], члена Французької академії наук, триразового президента Геологічного товариства Франції Едмона Хеберта (Edmond Hebert)

[Дод., 44], геолога, спелеолога, гірничого інженера Луї де Лоне (Louis Auguste Alphonse de Launay) [Дод., 53]; чеського геодезиста, геофізика, сейсмолога Вацлава Ласки (чеськ. Vaclav Láska, пол. Waclaw Laska) [Дод., 52]; польських геологів-дослідників: Станіслава Зарічного (Stanisław Zareczny) [Дод., 79], Юзефа Семірадзького (Józef Siemiradzki) [Дод., 66], Тадеуша Вишньовського (Tadeus Wiśniowski) [Дод., 74, 75], Станіслава Конткевича (Stanisław Kontkiewicz) [Дод., 49], Людвіка Зейшнера (пол. Zejszner, нім. Zeuschner) [Дод., 80].

У збірці Юліана Медвецького зберігаються роботи вчених-українців: Павла Тутковського [Дод., 22] — геолога та географа, одного з основоположників геології й географії України, Миколи Андрусова [Дод., 2, 3, 24] — геолога, професора Київського університету, Івана Леваковського [Дод., 16, 54] — геолога і ґрунтознавця російського походження, професора Харківського університету, Миколи Лебедева [Дод., 15] — геолога, засновника наукової школи стратиграфії Донбасу, Володимира Вернадського [Дод., 6, 7] — українського вченого-філософа, який займався, зокрема, розвідками з мінералогії, геології та гідрогеології, Володимира Лучицького [Дод., 17] — геолога й петрографа.

Певну частку у книгозбірні Юліана Медвецького становлять праці російських науковців: Костянтина Вісконта [Дод., 8] — мінералог та петрограф, учня Володимира Вернадського, Олександра Іностранцева [Дод., 10] — геолога, професора Санкт-Петербурзького університету, Олексія Павлова [Дод., 19, 20] — геолога і палеонтолога, академіка Санкт-Петербурзької Академії Наук, Павла Венюкова [Дод., 4, 5] — геолога, палеонтолога, професора Університету св. Володимира у Києві, Володимира Ласкарьова [Дод., 14] — геолога, палеонтолога, геоморфолога, приват-доцента Новоросійського університету (нині Одеського національного університету), Миколи Сибірцева [Дод., 65] — геолога і ґрунтознавця, учня Олександра Іностранцева.

У зібранні представлено книги не лише з царини геології й мінералогії, а й споріднених напрямів. Наприклад, кілька праць польського природознавця Антонія Анджейовського (Andrzejowski Antoine) [Дод., 25, 26], популярне видання зоолога Фелікса Урбановича (Feliks Urbanowicz) [Дод., 72], переклад праці Яна Тиндаля

(Jan Tyndall) [Дод., 77], який виконав натураліст, мінералог, енциклопедист і популяризатор науки Кароль Юркевич.

Бібліотека Юліана Медвецького містить низку інженерно-технічної літератури: книгу географа та картографа Еугеніюша Ромера (Eugeniusz Romer) [Дод., 60], дослідження польського інженера-гідротехніка Юзефа Рихтера (Jozef Rychter) [Дод., 61], праці українського гірничого інженера та гідротехніка Йосипа Кобецького [Дод., 11, 12], видання російського фахівця у галузі водопостачання Флегонта Данилова [Дод., 9], розвідку українського вченого-хіміка, технолога Романа Залозецького [Дод., 78] та ін. [Дод., 31, 32]. Ці праці у книгозбірні Юліана Медвецького підтверджують інформацію про те, що він займався проблемою водозабезпечення Львова. Також його хвилювало питання особливостей поширення покладів нафти в регіоні, тому у бібліотеці зібрана низка досліджень на цю проблематику [Дод., 34].

Крім того, у збірці Юліана Медвецького вміщено видання інженера-конструктора Віслава Хжановського (Wieslaw Chrzanowski) [Дод., 33], інженера-будівельника та архітектора Стефана Владислава Брили (Stefan Władysław Bryła) [Дод., 30], інженера-механіка Максиміліана Титуса Губера [Дод., 46, 47]. Кілька праць присвячено технології обробки каменю [Дод., 48, 69].

Підтвердженням різносторонніх зацікавлень власника книгозбірні є праця німецького математика Александра Вітінга (Carl Johann Adolf Alexander Witting) [Дод., 76], підручник німецького фізика і хіміка балтійського походження Вільгельма Фрідріха Оствальда (Wilhelm Friedrich Ostwald) [Дод., 58], посібник польського педагога й ботаніка українського походження Владислава Боберського (Władysław Boberski) [Дод., 29], інші популярні, навчальні та оглядові видання [Дод., 13, 18, 21, 37, 43, 63, 68, 70].

Важливою особливістю книг з бібліотеки Юліана Медвецького є автографи і дарчі написи. Так, на брошурці українського геолога Миколи Андрусова [Дод., 3] вміщено підпис автора, а на інших двох його працях — дарчі написи: «Her. Prof. J. Niedzwiedzki von Verfasser» [Дод., 2] і «Her. Prof. J. Niedzwiedzki / Verfasser» [Дод., 24].

Цікавою є розвідка «Деякі спостереження про *Zoantharia rugosa*» шведського вченого-палеонтолога Густава Ліндстрема [Дод., 55], на якій автор залишив напис: «Lindström. Zoantharia rugosa. Verf.».

перерахував кілька своїх праць, місце і рік їх випуску. Огляд книги «Обличчя Землі» Едуарда Зюсса, який здійснив Теодор Фукс [Дод., 36], містить дарчий напис, виділення біля епіграфа твору і підкреслення авторства Фукса.

Свої присвяти Юліану Медвецькому залишили й інші науковці: швейцарський геолог Ганс Шардт [Дод., 63], австрійський геолог Франц Гербіх [23], німецький фізик і хімік Вільгельм Оствальд [Дод., 58]. Чимало побажань з нагоди дарування книг висловили його колеги: Юзеф Семирадзький [Дод., 66] — професор, ректор університету Яна Казимира у Львові; Віслав Хжановський [Дод., 33] — професор Львівської та Варшавської, ректор Варшавської політехнік; Максиміліан Титус Губер [Дод., 46, 47] — вчений у галузі теоретичної та прикладної механіки, ректор Львівської політехнічної школи; Еугеніюш Ромер [Дод., 60] — географ, картограф, доцент і професор Львівського університету; Тадеуш Вишньовський [Дод., 74] — геолог, професор Львівської політехнічної школи, Стефан Владислав Брила [Дод., 31] — архітектор, інженер, Станіслав Зарічний [Дод., 79] — геолог, один з укладачів «Геологічного атласу Галичини».

Мова дарчих написів є також різноманітною, незважаючи на походження чи місце праці автора. Так, український геолог Микола Лебедєв написав французькою: «Hommage de l'auteur. Russia, Tiflis, Administration des mines» [Дод., 74], так само, як і професор Університету св. Володимира, геолог і палеонтолог Павло Венюков: «Monsieur le Prof. J. Nidzwiedzki. Hommage de l'auteur» [Дод., 5]. Беззаперечно, важливим відкриттям цієї збірки став дарчий напис українського вченого Володимира Івановича Вернадського: «Многоуважаемому Проф. Нидзведзкому. От автора» [Дод., 7]. Крім того, знахідкою став візирець почерку гірничого інженера й гідротехніка Йосипа Кобецького [Дод., 11, 12].

Цікавою є стилістика цих присвят: «Szanownemu koledze Pr. Nidzwiedzkiemu. Rektorowi C. K. Szk. Pol. Ofiaruje J. Rychter» [Дод., 61], «Jasnie Wielmożnemu Panu J. Nidzwiedzkiemu...» [Дод., 31], «Ofiarowane przez autora» [Дод., 46] та ін. Важливо зазначити, що ці написи є надзвичайно цінним фактографічним джерелом інформації про згаданих осіб. Крім того, більш докладне їх вивчення поглиблює інформацію як про наукові контакти, так і про інші

наукові зацікавлення Юліана Медвецького. Адже вони є підтвердженням кола його зв'язків з ученими, які студіювали проблеми в царині геології, низки контактів у Львівській політехнічній школі та Львівському університеті, фахової комунікації у громадських і наукових об'єднаннях, у яких був задіяний Юліан Медвецький (Наукове товариство імені Шевченка, Польське товариство природознавців імені Коперника у Львові, Всеросійське мінералогічне товариство у Петербурзі, Українське технічне товариство тощо). У розрізі цієї проблематики вагомим джерелом даних є «Геологічний календар», який належав науковцеві [Дод., 40]. Він цікавий тим, що містить адресну книгу, в якій учений зробив помітки біля прізвищ осіб, з якими контактував.

Отже, бібліотека, яку зібрав Юліан Медвецький, віддзеркалює наукові інтереси її власника, а також свідчить про активне спілкування вченого з провідними тогочасними науковцями. Вагомим джерелом наповнення цієї книгозбірні стали праці, які подарували йому колеги і друзі. Крім того, очевидною є наявність книг іншого походження, швидше за все передарованих чи наданих у користування. Це припущення ґрунтується на тому, що деякі видання мають дарчі написи, адресовані, зокрема, ректору Університету св. Володимира Траунфеттеру «Pour L. Ex. M^r le Recteur de Uniwosite de St. Vladimir. Trautfetter De la part de l'auteur» [Дод., 25], професорові др. Карлу Вільгельмові Гюмбелю «Dem hochgeehrfen Herr Professor D-r C. W. von Gümbel von der seife des Verfasser» [Дод., 22]; містять написи інших прізвищ, наприклад, «L. Zeuschner» [Дод., 19]; штампи особистих бібліотек, як от «Bibliotek von Gümbel» [Дод., 28]; відтиски книгарень: «R. FRIEDLÄNDER & SOHN / Buchhandlung / Berlin N.W.6 / 11 Carlstrasse 11» [Дод., 50], «Gubrynowicz & Schmidt» [Дод., 43]. Імовірно, що ще одним джерелом поповнення збірки Юліана Медвецького була купівля.

Загалом, бібліотека Юліана Медвецького формувалася на основі фахових зацікавлень її власника. Слід зауважити, що науковець активно нею користувався. Під час перегляду видань ми дійшли висновку, що вчений ретельно аналізував деякі розвідки. Через характерні виділення в тексті і помітки на берегах, виконані переважно олівцем, можна припустити, що науковець їх опрацював для написання відгуків і рецензій [12, с. 212].

Характерною особливістю книгозбірні Юліана Медвецького є її провенієнційні ознаки. Найважливіша — це маркування «З бібліотеки проф. Ю. Медвецького» — штамп фіолетового кольору. Крім того, на титульних сторінках незначної кількості книг (як і на зворотах) трапляються написи: «Nedzwedzki», «Niedz» та «Ndb». Власне, за першою і головною ознакою, а саме штампом «З бібліотеки проф. Ю. Медвецького», вбачається можливість її бібліографічної реконструкції. На жаль, на момент цієї публікації переглянуто не весь масив очікуваного складу збірки, проте її повна реконструкція є достатньо реалістичною.

Зробити висновок про кількісний склад зібрання можна лише на основі подальшого аналізу. Відомо, що свою приватну збірку вчений передав у спадок книгозбірні НТШ у повному обсязі. Будучи «членом-основателем літературного Товариства ім. Шевченка» ще на підставі старого Статуту в складі Товариства «Січ» у Відні [17, с. 30; 15, с. 22], Юліан Медвецький передав книгозбірні частину своїх видань у 1908 р. — «585 т. і в. + 20 дріб. друків» [19]. Рішення залишити все своє зібрання за заповітом він прийняв, очевидно, пізніше. Таким чином, після смерті вченого, 7 січня 1918 р., Наукове товариство отримало решту його бібліотеки — 1 964 од. [20].

Іван Кревецький зазначав, що книгозбірня професора Юліана Медвецького заслуговувала особливої уваги з-поміж спеціальних збірок: «Се б. приватна бібліотека українського геолога, б. проф. львівської політехніки пок. Юліана Медвецького, що числить понад 2.000 тт. і вв. з обсягу геології і взагалі фізіографії головно Галичини і Карпат» [7, с. 7]. Високо оцінювали картографічну збірку, виокремлену з його особистої бібліотеки [13, с. 16; 9, с. 106]. Хроніка НТШ повідомляла: «Др. Ю. Медвецький записав Науковому Товариству свою неоцінену геологічну бібліотеку. Звідси вилучено і передано до музею гарну колекцію геологічних і топографічних карт та пропам'ятну книгу, яку жертвувала Львівська політехніка д-ру Медвецькому» [17, с. 105]. Відомо, що власне книгозбірню Юліана Медвецького повністю каталогізували у 1921–1922 рр., і вона нараховувала «2 440 тт. і вв.» [18, с. 67-68].

Оскільки книгозбірня НТШ у 1940 р. стала частиною новоствореної Львівської філії бібліотеки АН УРСР, чотирнадцять основних меморіальних бібліотек, серед яких — зібрання Юліана Медвецького, деякий час зберігалися на своєму місці на вул. Радянській (сьогодні — Винниченка), 24. Коли там почали переглядати майно, сформований склад збірок розпорошували, печатку бібліотеки НТШ затушовували. Саме такий погашений штамп «Бібліотека / наукового товариства / ім. Шевченка» ми бачимо на виданнях із книгозбірні Юліана Медвецького. Позаяк каталог бібліотеки НТШ був частково знищений, відновити первісний склад цієї збірки за каталогом неможливо.

Висновки. Досліджуючи книжкову колекцію Юліана Медвецького, яка сьогодні зберігається у ретроспективному фонді ЛННБ України ім. В. Стефаника, з'ясовано: по-перше, зібрання можна класифікувати як особисту фахову бібліотеку і виокремити за наявними власницькими знаками; по-друге, книгозбірня відомої персоналії, без сумніву, має наукову та історико-культурну цінність. Наукова цінність бібліотеки одного із засновників української геологічної науки Юліана Медвецького полягає у тому, що зібрані у ній книги — це сукупність спеціалізованих видань, серед яких значну частину становлять праці відомих українських і зарубіжних учених. Крім того, колекція висвітлює розвиток геології як науки загалом, в тому числі в Галичині кінця XIX — початку XX ст. Отже, більш ґрунтовне вивчення змістового наповнення книгозбірні допоможе з'ясувати початки використання геології та інших технічних наук у промисловому розвитку нашого краю. Через те, що низка видань із книгозбірні містить автографи і дарчі написи, особливо вчених — вихідців з України, подальша робота із цим зібранням є необхідною ланкою у збереженні духовного надбання нації. Водночас, повна бібліографічна реконструкція цієї бібліотеки дасть змогу створити більш виразний і тонкий інтелектуальний портрет її власника і відтворити світогляд творців української та світової науки.

Додаток

1. *Абих Г.* Отчетъ Г-на академика Герм. Абихъ по изслѣдованію мѣсторожденій нефти въ Закубанскомъ краѣ и на Таманскомъ полуостровѣ / *Г. Абих.* — Тифлисъ, 1867.
2. *Андрусовъ Н.* Запѣчанія о міоцѣнѣ / *Н. Андрусовъ.* — С.-Петербургъ, 1899.
3. *Андрусовъ Н.* Списокъ научныхъ работъ (1833–1909) / *Н. Андрусовъ.* — [Б. м., б. р.].
4. *Венюковъ П. Н.* Фауна млекопитающихъ Балтскихъ песковъ Подольской губернии / *П. Н. Венюков.* — С.-Петербургъ, 1902.
5. *Венюковъ П. Н.* Фауна девонскихъ отложеній окрестностей Свинограда / *П. Н. Венюковъ.* — С.-Петербургъ, 1889.
6. *Вернадскій В. И.* Еникальскіе грязевые вулканы / *В. И. Вернадскій, С. П. Попов.* — Москва, 1900.
7. *Вернадскій В. И.* О турингитѣ и сильпномеланѣ русскихъ мѣсторожденій / *В. И. Вернадскій.* — Москва, [1901].
8. *Висконтъ К.* О флюидалномъ сложеніи нѣкоторыхъ жильныхъ породъ Тургоякского гранитнаго штока в Златоустовскомъ горномъ округѣ на Уралѣ / *К. Висконтъ.* — Москва, 1913.
9. *Даниловъ Ф. А.* Что такое питьевая вода и какъ она получается / *Ф. А. Даниловъ.* — Москва : Изданіе К. И. Тихомирова, 1899.
10. *Иностранцевъ А. А.* Самородный чугуны съ Русскаго острова у Владивостока / *А. А. Иностранцевъ.* — СПб., 1907.
11. *Кобецкій О. Р.* Лабрадориты Юго-Западнаго Края / *О. Р. Кобецкій.* — Кіевъ, 1897.
12. *Кобецкій О. Р.* Объ артезианскихъ колодцахъ г. Кіева / *О. Р. Кобецкій.* — Кіевъ, 1897.
13. *Кричагинъ Н.* Учебникъ минералогіи и физической геологіи для среднихъ учебныхъ заведеній / *Н. Кричагинъ.* — 7-е изд., испр. — С.-Петербургъ: Изд. К.Л. Риккера, 1908.
14. *Ласкаревъ В.* Геологическія изслѣдованія въ Острожскомъ и Дубенскомъ уѣздахъ Волынской губернии / *В. Ласкаревъ.* — С.-Петербургъ, 1904.
15. *Лебедевъ Н.* Stromatoroidea по Nicholson'у въ связи съ русской литературой по этому предмету / *Н. Лебедевъ.* — [Б. м., б. р.].
16. *Леваковскій И.* Курсъ геологіи, составленный адъюнктомъ Императорскаго Харьковскаго университета И. Леваковскимъ / *И. Леваковскій.* — Харьковъ, 1861. — Вып. 1.
17. *Луцицкій В. И.* Курсъ петрографіи / *В. И. Луцицкій.* — Петербургъ-Кіевъ : Книгоиздательство «Сотрудникъ», 1910.

18. О каменном угль. Народное чтение / сост. Проф. Я. Никитинский. — Изд. 3-е. — Москва, 1900.
19. Павловъ А. Вулканы на земль и вулканическія явленія во вселенной / А. Павловъ. — С.-Петербургъ, 1899.
20. Павловъ А. П. Геологический очеркъ окрестностей Москвы / Проф. А. П. Павловъ. — Москва, 1907.
21. Почвознание для крестьянь / сост. Д. И. Карамзинъ. — Москва : Издание К. И. Тихомирова, 1900.
22. Тутковскій П. Фораминиферы изъ третичныхъ и мѣловыхъ отложений Кіева / П. Тутковскаго. — Кіевъ, 1886.
23. Abich Herm. v. Ueber die naphta bezirke des nordweslichen Kaukasus / Herm v. Abich. — Moskau, 1867.
24. Andrussow N. Kritische Bemerkungen über die Entstehungshypothesen des Borporus u. d. Dardanellen / N. Andrussow. — Відб. з: «Sitzungsberichten der Naturforscher-Gesellschaft (Dorpat)», XII. — 1901.
25. Andrzejowski A. Remarques Sur les Terrains plutoniques du Sud-Ouest de la Russie / Antoine Andrzejowski. — Відб. з «Bulletin de la Societe Imperiale des Naturalistes de Moscou». — 1850. — Т. 23. — N 3.
26. Andrzejowski A. Remarques sus l'ouvrage de M. Frédéric Du Bois de Montpireux, ayant pour titre: Conchyliologie fossile ou Aperçu géognostique das formations du Plateau Volhynie-Podolien ; in 4 Berlin 1830 / Antoine Andrzejowski. — Відб. з: «Bulletin de la Societe Imperiale des Naturalistes de Moscou». — 1832. — Т. 4. — N 3.
27. Anleitung zu wissenschaftlichen Beobachtungen auf Alpenreisen. — [Б. м.], 1878.
28. Baltzer A. Ueber Bergstrürze in Alpen / Dr. A. Baltzer. — Zürich, 1875.
29. Boberski Wł. Historia naturalna w szkole ludowej / Boberski Władysław. — Lwow : nakładem Towarzystwa Pedagogicznego. — 1891.
30. Bryła St. Wł. Mosty przewozowe / Dr. Stefan Władysław Bryła. — Lwow, 1913.
31. Bryła St. Wł. O przekroczeniach większych dróg wodnych / Dr. Stefan Władysław Bryła. — Lwow, 1913.
32. Chalon Paul-F. Recherche des eaux souterraines et captage des sources / Paul-F. Chalon. — Paris, 1900.
33. Chrzanowski W. Charakterystyczne cechy rozwoju silników cielikowych w XX wieku / Wiesław Chrzanowski. — Waszawa, 1912.
34. Congrès international du pétrole. Troisième Session. Guide des excursions. — Bucarest, 1907.

35. *Dannenberg A.* Die vulkanischen Erscheinungen im Lichte der Stübel'schen Theorie / *Prof. Dr. A. Dannenberg.* — Відб. з: «Naturwissenschaftliche Rundschau». Jahrg. XVI. 1901.
36. Das Antlitz der Erde. Bon Eduard Sueß / Besprochen bon Professor Th. Fuchs. 14Wien. 1909. — Відб. з: «Neuen Freien Breffe», Nom. 4. n. 11. November 1909.
37. Die Zähne. (Illustrierte Gesundheitsbücher. №1) / *Dr. med. Klencke.* — Leipzig, 1879.
38. Frech Fritz. Die geografische verbreitung und entwicklung des cambrium. — Відб. з: «Memories presentes au congres geologique international», St. Petersburg, 1897.
39. *Fuchs Th.* Geologische uebersicht der jüngeren Tertiärbildungen des Wiener Beckens und des Ungarisch-Steierischen Tieflades / *Theodor Fuchs.* — [Б. м., б. p.].
40. Geologen-Kalendaer für die Jahre 1913 u. 14 / Begründet von Geh. Rat *Prof. Dr. K. Keilhack.* — Leipzig, 1913.
41. Guide des Excursions du VII congres Geologique International. — St. Petersburg, 1897.
42. *Gümbel C. W.* Beiträge zur Kenntniss der Texturverhältnisse der Mineralkohlen / *Dr. C. W. v. Gümbel.* — München, 1883.
43. Haut, haare und nägel. (Illustrierte Gesundheitsbücher. N 6) / *Dr. med. Schultz.* — Leipzig, 1879.
44. *Hebert E.* Notions generales de geologie / *Edm. Hebert.* — Paris, 1884.
45. *Herbich F.* Geognostische Beobachtungen... / *Dr. Franz Herbich.* — [Б. м., б. p.].
46. *Huber M. T.* Pomiar ziemi / *M. T. Huber.* — Waszawa, 1903.
47. *Huber M. T.* Rola teoryi w umiejtnosciach techninyh / *M. T. Huber.* — Lwow, 1912.
48. Kamien siekierczynski dla celow litograficznych i artystycznych. — Lwow, 1894.
49. *Kontkiewicz St.* Geologische Karte Theils des gouv. Kielce im süd-westlichen Polen / *St. Kontkiewicz.* — Verhandlungen der Russich-Kaiserlichen Mineralogischen Gessellschaft zu St. Petersburg. II, XIX, 1884.
50. *Lapparent A. de.* Abrege de Geologie / *A. De Lapparent.* — Paris : Masson&Cie-Editeurs, 1903.
51. *Lapparent A. de.* Notoins generales sur l'Ecorce terrestre / *A. De Lapparent.* — Paris: Masson et Cie-Editeurs, [1897].
52. *Láska W.* Cele i wyniki najnowszych badan w dziedzinie tresien ziemi / *Prof. W. Láska.* — Warszawa, 1902.

53. *Launay L. de*. Geologie pratique et des termes geologiques les plus usuels / *L. De Launay*. — Paris, 1901.
54. *Lewakowski I*. Observations sur les terrains et quarternaire dans les gouvernements de Kherson, d'Ekatherinoslaw, de la Tauride et dans le pays des cosaques du Don / *I. Lewakowski*. — Kharkov, 1861.
55. *Lindström G*. Några iakttagelser öfver Zoantharia rugosa / *G. Lindström*. — [1865].
56. *Machaček Fr*. Die Alpen / *Fr. Machaček*. — Leipzig, 1908.
57. *Neumayr M*. Petrographische Studien im mittleren und oberen Lias Württembergs / *Melchior Neumayr*. — Відб. з: «Jahreshefte des Vereins für vaterländische Naturkunde in Württemberg», 1868.
58. *Ostwald W*. Die schule der Chemie. Erste einföhrung in die chemie für jedermann / *W. Ostwald*. — Braunschweig, 1904.
59. *Peters K. F*. Die donau und ihr gebiet. Eine geologische skizze / *Karl Ferdinand Peters*. — Leipzig, 1876. («Internationale wissenschaftliche bibliothek»).
60. *Romer Eu*. O napływie wod gruntowuch w dolinie Wisły w Galicyi / *Dr. Eugeniusz Romer*. — Lwow, 1900.
61. *Rychter J*. O Zapobieganiu wylewom rzek, przez odwrocenie nadmiaru wod odłożysk naturalnych, z zastosowaniem do gornego Dniestry / *Jozef Rychter*. — Waszawa, 1879.
62. *Schaffer F. X*. Die Geologien in Wien / *Dr. F. X. Schaffer*. — Wien, 1903.
63. *Schardt H*. Die exotischen Gebiete, Klippen und Blöcke am Nordrande der Schweizeralpen / *Dr. H. Schardt*. — [Б. м., 1898].
64. *Schmid B*. Lehrbuch der mineralogie und geologie / *Bastian Schmid*. — Teil. 1 : Mineralogie. — Eßlingen und München, [1904-1908].
65. *Sibirtzev N*. Etude des sols de la Russie / *N. Sibirtzev*. — Відб. з: «Memoires presentes au congres geologique international», St. Petersbourg, 1897.
66. *Siemiradzki J*. Sprawozdanie z badań geologicznych we wschodniej części Gór Kielecko-Sandomierskich / *J. Siemiradzki*. — Відб. з: «Pamiętnik Fizjograficzny». — 1887. — N 7.
67. *Stelsner A. W*. Freiberg's Nrink- und Brauchwasser / *Dr. A. W. Stelsner*. — [Б. м.], 1889.
68. *Swistun F*. Galicyjskie beskidy i karpaty lesiste / *F. Swistun*. — Rzeszow, 1876.
69. *Szydlowski M*. Szlufowanie i polerowanie granitu / *Marceli Szydlowski*. — Lwow, 1901.
70. *Trembicki J*. Mineralogia dla szkol ludowych / *Jzydor Trembicki*. — Kolumyja, 1878.
71. *Uhlig V*. Über gebirgsbildung / *Uhlig Viktor*. — Wien, 1904.

72. *Urbanowicz F.* Zwierzeta pod wzgledem budowy ciala / *Feliks Urbanowicz.* — Warszawa, 1904.
73. *Walter J. Dr.* Versuch einer classification der gesteine auf Grund der vergleichender Lithogenie / *Dr. Johannes Walter in Jena.* — Відб. з: «Mémoires presentes au congres geologique international», St. Petersburg, 1897.
74. *Wiśniowski T.* W setna rocznice pierwszej mapy geologiczney Polski Stanislaw Staszica / *Tadeusz Wiśniowski.* — Lwow, 1915.
75. *Wiśniowski T.* Znaczenie praktuki inzynierskiej w rozwoju geologii / *Wiśniowski Tadeus.* — Lwow, 1913.
76. *Witting A.* Einführung in die infinitesimal-rechnung / *Dr. A. Witting.* — Leipzig und Berlin, 1912.
77. Woda. Jej ksztalty i przeobrazenia jako obłoki i rzeki, lód i lodniki / *Jan Tyndall* ; Przełożył *Karol Jurkiewicz.* — Warszawa, 1874.
78. *Zaloziecki R.* Zaopatrywanie miast w wodę : Studium hydrologiczne / *R. Zaloziecki.* — Lwów, 1893.
79. *Zareczny St.* O luznych kryształach gipsu w ilach trzeciorzędnych w Podgórzu pod Krakowem / *Stanislaw Zareczny.* — Krakow, 1887.
80. *Zeuschner L.* Über den bau des Tatra-Gebirges und der parallelen hebungungen / *Pr. Dr. L. Zeuschner.* — St. Petersburg, 1848.
81. *Żuliński J.* Polskie Mineralogiczno-Geologiczne Museum w Krakowie / *Jozef Żuliński.* — Lwow, 1872.

Література

1. *Бойко Г. Ю.* Видатний український геолог Юліан Медвецький (до 90-річчя від дня смерті) [Електронний ресурс] / *Бойко Г. Ю., Леуцх Р. Й., Свинко Й. М.* // Вісник Львівського університету. Сер. геологічна. — Львів, 2007. — Вип. 21. — С. 194-199. — Режим доступу: <http://publications.lnu.edu.ua/bulletins/index.php/geology/article/view/3374/3413>. — Назва з екрана. — Дата перегляду: 15 листоп. 2018 р.
2. *Вахнянин А.* Спомини з життя. (Посмертне видане) / *Анатоль Вахнянин* ; зладив *Кирило Студинський.* — Львів : накладом видавця, 1908. — 137 [1] с.
3. *Вахнянин А.* Спомини про засноване «Січи» / *А. Вахнянин* // *Кузеля З.* «Січ». 1868–1908. Альманах в память 40-их роковин основаня товариства «Січ» в Відні / *З. Кузеля, М. Чайківський.* — Львів : Друкарня НТШ, 1908. — С. 8-13.
4. Впісна книга члінів Товриства «Просвіта» 1868 // ЦДІА України у Львові. — Ф. 348 : Товариство «Просвіта», м. Львів, оп. 1, спр. 772 : Головна книга реестрації членів товариства (1868–1885). — 127 арк.

5. *Вульчин Е. И.* Выдающийся украинский минералог и геолог Юлиан Медведский (Недзведский) (к 50-летию со дня смерти) / *Е. И. Вульчин* // Минералогический сборник ЛГУ им. Ив. Франко. — 1968. — № 22, вып. 3. — С. 329-332.
6. *Зелизна С. Т.* Взгляды Юлиана Медведского на генезис самородной серы в Предкарпатье / *С. Т. Зелизна* // Русско-польские связи в области наук о земле / ред. *Н. С. Чочиа*. — Москва : Наука, 1975. — С. 165-170.
7. *Кревецкий И.* Библиотека Наукового товариства ім. Шевченка у Львові / *Ів. Кревецкий*. — Львів : накладом Наук. т-ва ім. Шевченка, 1923. — 16 с.
8. *Кузьмин Р.* Громадсько-освітня діяльність та наукова спадщина Юліана Медведського (1845–1918) [Електронний ресурс] / *Роман Кузьмин* // Історико-культурні студії. — 2017. — Вип. 4, № 1. — С. 43-50. — Режим доступу: <http://science.lpnu.ua/sites/default/files/journal-paper/2018/jul/13578/10.pdf>. — Назва з екрана. — Дата перегляду: 15 листоп. 2018 р.
9. *Кучер Р. В.* Наукове товариство ім. Т. Г. Шевченка : Два ювілеї / *Р. В. Кучер*. — Київ : Наук. думка, 1992. — 110 с.
10. *Матковський О.* Мінералогія у Львівському університеті / *О. Матковський* // Мінералогічний збірник. — 2011. — № 61, вип. 1-2. — С. 6-14.
11. Посвідка навчання на філософському факультеті Віденського університету (1866) // ЦДІА України у Львові. — Ф. 333 : Медвецький (Niedzwiedzki) Юліан (1845–1918), професор мінералогії і геології, ректор Львівської політехніки, дійсний член ПАН і НТШ, спр. 7. — 31 арк.
12. *Самотий Р.* Науково-видавничі досягнення українських учених львівської політехніки: бібліографічний аспект (середина XIX — початок XX ст.) [Електронний ресурс] / *Рената Самотий* // Вісник Львівського університету. Сер.: «Книгознавство, бібліотекознавство, інформаційні технології». — Львів, 2008. — Вип. 3. — С. 209-218. — Режим доступу: library.lnu.edu.ua/bibl/images/Vudanna_WEB_pdf/1Visnuk_NB/2008_Vypusk_III/209-218.pdf. — Назва з екрана. — Дата перегляду: 15 листоп. 2018 р.
13. Сто років праці для науки й нації : коротка історія наукового товариства ім. Шевченка / написав *Василь Лев*. — Нью Йорк : Наук. Т-во ім. Шевченка в ЗДА, 1972. — 55 с.
14. *Студинський К.* Юліан Недзведзкий / *К. Студинський* // Ілюстрований календар товариства «Просвѣта» на рѣк 1920. — Львів, 1919.
15. Хроніка Наукового товариства імени Шевченка у Львові. — Львів, 1908. — Ч. 33, вип. I. — 45 с.

16. Хроніка Наукового товариства імени Шевченка у Львові. — Львів, 1908. — Ч. 36, вип. IV. — 44 с.
17. Хроніка Наукового товариства імени Шевченка у Львові. — Львів, 1920. — Ч. 63-64, вип. I-II. — 116 с.
18. Хроніка Наукового товариства імени Шевченка у Львові. — Львів, 1922. — Ч. 65-66, вип. I-II. — 114 с.
19. Część urzędowa (Jego c. i k. Apostolska Mość...) [Електронний ресурс] // *Gazeta Lwowska*. — 1873. — 6 wrześ. (N 206). — S. 1. — Режим доступу: <https://jbc.bj.uj.edu.pl/dlibra/publication/157261/edition/149032/content?ref=desc>. — Назва з екрана. — Дата перегляду: 15 листоп. 2018 р.
20. *Dreger J.* Todesanzeige. Julian Niedźwiedzki [Електронний ресурс] / *J. Dreger* // *Verhandlungen der k. k. geologischen Reichsanstalt. — Bericht vom 1 Februar 1918.* — N 2. — S. 37-38. — Режим доступу: <https://www.biodiversitylibrary.org/item/120903#page/44/mode/1up>. — Назва з екрана. — Дата перегляду: 15 листоп. 2018 р.
21. *Kolegium profesorów...* // *Czasopismo Techniczne*. — 1887. — Rocz. 5. — N 6. — S. 74.
22. *Liber natorum ecclesia cathedralis ac parochialis rit. gr.* Premislienis pro Podzamcze et Pidskale i Kremenec [Електронний ресурс]. — Скан № 48. — Режим доступу: <http://www.skany.przemysl.ap.gov.pl/show.php?zesp=148&cd=0&ser=10&syg=189>. — Назва з екрана. — Дата перегляду: 15 листоп. 2018 р.
23. *Na rok naukowy 1885 wybrani...* // *Czasopismo Techniczne*. — 1884. — Rocz. 2. — N 7. — S. 89.
24. *Niedźwiedzki Julian* [Електронний ресурс] // *Polski Słownik Biograficzny / Zbigniew J. Wójcik*. — Kraków : Inst. historii PAN. — 1977. — Т. XXII/4, Zesz. 95. — S. 754-755. — Режим доступу: <https://encyklopedia.pwn.pl/haslo/3947289/niedzwiedzki-julian.html>. — Назва з екрана. — Дата перегляду: 15 листоп. 2018 р.
25. *Wiśniowski T.* Ś. p. Julian Niedzwiedzki: (wspomnienia pośmiertne) [Електронний ресурс] / *Tadeusz Wiśniowski* // *Czasopismo Techniczne*. — 1918. — Rocz. 36. — 10 lut. (N 3). — S. 17-19. — Режим доступу: <http://ktt.net.pl/wp-content/uploads/2017/05/1918.pdf>. — Назва з екрана. — Дата перегляду: 15 листоп. 2018 р.